

OBSAH

A. TEORETICKÉ ZÁKLADY

1. ZÁKLADNÍ POJMY V CHEMII.....	3
1.1 HMOTA.....	3
1.1.1 Hmotnost.....	3
1.1.2 Energie.....	3
1.1.3 Zákon zachování hmotnosti a energie	4
1.1.4 Vlastnosti hmoty.....	5
1.2 HMOTNOST ATOMŮ A MOLEKUL	6
1.2.1 Látkové množství.....	6
1.2.2 Atomová hmotnost.....	7
1.2.3 Molekulová a molární hmotnost.....	8
1.3 CHEMICKÉ REAKCE.....	8
1.3.1 Oxidace a redukce.....	8
1.3.2 Chemické rovnice a jejich vyčíslení	10
1.3.3 Stechiometrie a výtěžek reakce	11
1.4 SLOŽENÍ SOUSTAV.....	12
2. STRUKTURA ATOMU	13
2.1 ATOMOVÉ JÁDRO.....	14
2.1.1 Základní pojmy.....	14
2.1.2 Vazebná energie jádra.....	14
2.2 ELEKTRONOVÝ OBAL ATOMU	16
2.2.1 Model atomu.....	16
2.3 VÝSTAVBOVÝ PRINCIP.....	20
3. KLASIFIKACE PRVKŮ.....	22
3.1 PERIODICKÁ TABULKA PRVKŮ.....	22
3.2 PERIODICITA VLASTNOSTÍ PRVKŮ	23
3.3 INERTNÍ IONTOVÝ PÁR.....	26
4. CHEMICKÁ VAZBA	27
4.1 IONTOVÁ VAZBA.....	28
4.2 KOVALENTNÍ VAZBA.....	30
4.2.1 Lewisova teorie kovalentní vazby	30
4.2.2 Symbolika chemické vazby	31
4.2.3 Teorie valenční vazby.....	32
4.2.4 Hybridizace.....	35
4.2.5 Teorie molekulových orbitalů.....	36
4.3 KOVOVÁ VAZBA.....	37

4.4	NEVAZEBNÉ INTERAKCE	37
4.4.1	van der Waalsovy síly.....	38
4.4.2	Vazba vodíkovým můstkem	38
5.	STAVY HMOTY.....	39
5.1	PLYNY	40
5.1.1	Stavová rovnice ideálního plynu	40
5.1.2	Hustota plynů.....	41
5.1.3	Směsi plynů	42
5.1.4	Expanze plynů	43
5.1.5	Zkapalnění plynů	44
5.2	KAPALINY	45
5.3	TUHÉ LÁTKY	47
6.	CHEMICKÁ TERMODYNAMIKA	48
6.1	ZÁKLADNÍ POJMY	48
6.2	VÝMĚNA ENERGIE	50
6.3	PRVNÍ VĚTA TERMODYNAMICKÁ	50
6.4	TEPELNÉ KAPACITY	52
6.5	TERMOCHEMIE	53
6.5.1	Reakční teplo	54
6.5.2	Termochemické zákony.....	55
6.5.3	Tepla skupenských přeměn.....	55
6.5.4	Rozpouštěcí a zřed'ovací teplo.....	56
6.6	DRUHÁ VĚTA TERMODYNAMICKÁ	57
6.6.1	Gibbsova energie	58
7.	FÁZOVÉ ROVNOVÁHY.....	59
7.1	JEDNOSLOŽKOVÉ SOUSTAVY.....	60
7.2	DVOUSLOŽKOVÉ SOUSTAVY.....	61
8.	REAKČNÍ KINETIKA A CHEMICKÉ ROVNOVÁHY	63
8.1	REAKČNÍ KINETIKA.....	64
8.2	CHEMICKÁ ROVNOVÁHA.....	66
8.3	LE CHATELIERŮV PRINCIP	67
8.4	KATALÝZA	69
9.	ELEKTROCHEMIE	70
9.1	ROVNOVÁHY V ROZTOCÍCH ELEKTROLYTŮ	70
9.1.1	Elektrolyty	70
9.1.2	Elektrolytická disociace.....	70
9.1.3	Kyseliny a zásady	72
9.1.4	Disociace vody.....	74

9.1.5	Hydrolyza solí.....	75
9.1.6	Pufry	77
9.1.7	Součin rozpustnosti.....	78
9.1.8	Titrační křivky	78
9.2	VEDENÍ PROUDU V ROZTOCÍCH.....	80
9.2.1	Elektrolýza.....	80
9.2.2	Vedení proudu v elektrolytech.....	81
9.3	ELEKTRODY.....	82
9.3.1	Elektroodový potenciál.....	82
9.3.2	Typy elektrod.....	83

B. TECHNOLOGICKÁ ČÁST

1.	VODÍK.....	83
1.1	VÝSKYT	83
1.2	CHEMICKÉ CHOVÁNÍ	85
1.3	POUŽITÍ.....	86
1.4	VÝROBA.....	86
2.	PRVKY 1. HLAVNÍ SKUPINY.....	87
2.1	VÝSKYT	87
2.2	CHEMICKÉ CHOVÁNÍ	87
2.3	POUŽITÍ ALKALICKÝCH KOVŮ A JEJICH SOLÍ	89
2.4	VÝROBA.....	90
2.4.1	Kovy	90
2.4.2	Hydroxidy.....	90
2.4.3	Výroba uhličitanů	91
3.	PRVKY 2. HLAVNÍ SKUPINY.....	95
3.1	VÝSKYT	95
3.2	CHEMICKÉ VLASTNOSTI.....	96
3.3	POUŽITÍ KOVŮ ALKALICKÝCH ZEMIN A JEJICH SLOUČENIN.....	99
3.4	VÝROBA.....	100
3.4.1	Kovy	100
3.4.2	Oxid a hydroxid vápenatý.....	100
3.4.3	Síran vápenatý	102
3.4.4	Anorganická pojiva.....	102
4.	PRVKY 3. HLAVNÍ SKUPINY.....	104
4.1	VÝSKYT	104
4.2	CHEMICKÉ VLASTNOSTI.....	105

4.3	POUŽITÍ	107
4.4	VÝROBA	108
4.4.1	Prvky	108
4.2	BORAX A KYSELINA BORITÁ	109
4.4.3	Hydroxid a oxid hlinitý	109
5.	PRVKY 4. HLAVNÍ SKUPINY	110
5.1	VÝSKYT	110
5.2	CHEMICKÉ VLASTNOSTI	110
5.3	VÝROBA	115
5.4	POUŽITÍ	117
6.	PRVKY 5. HLAVNÍ SKUPINY	117
6.1	DUSÍK	117
6.1.1	VÝSKYT	118
6.1.2	Chemické vlastnosti	118
6.1.3	Výroba čpavku	122
6.1.4	Výroba kyseliny dusičné	123
6.1.5	Dusíkatá hnojiva	124
6.2	FOSFOR	125
6.2.1	Výskyt	125
6.2.2	Chemické vlastnosti	125
6.2.3	Výroba elementárního fosforu	127
6.2.4	Výroba kyseliny fosforečné	127
6.2.5	Fosforečná hnojiva	129
6.3	ARSEN, ANTIMON, BISMUT	130
7.	PRVKY 6. HLAVNÍ SKUPINY	131
7.1	VÝSKYT	131
7.2	KYSLÍK	132
7.3	SÍRA	133
7.3.1	Elementární síra	133
7.3.2	Chemické vlastnosti	134
7.4	SELEN TELLUR	139
7.5	VÝROBA	139
7.5.1	Získávání elementární síry	139
7.5.2	Výroby kyseliny sírové	140
7.5.3	Odsiřování spalin	142
7.6	POUŽITÍ	144
8.	PRVKY 7. HLAVNÍ SKUPINY	144
8.1	VÝSKYT	145

8.2	CHEMICKÉ VLASTNOSTI	145
8.3	POUŽITÍ	145
8.4	VÝROBA	148
8.4.1	Fluor a jeho sloučeniny	148
8.4.2	Chlor	149
8.4.3	Sloučeniny chloru	152
8.4.4	Brom a jod	153
9.	PRVKY VEDLEJŠÍCH SKUPIN	153
10.	VZÁCNÉ PLYNY	157
10.1	CHEMICKÉ VLASTNOSTI	158
10.2	POUŽITÍ	158
11.	TECHNOLOGIE ÚPRAVY VODY	159
11.1	TECHNOLOGIE ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD	160
11.1.1	Mechanické čištění	160
11.1.2	Biologické čištění	162
11.1.3	Dočištění vod	164
11.1.4	Speciální metody čištění odpadních vod	164
11.2	VÝROBA PITNÉ VODY	167
11.3	VÝROBA VELMI ČISTÉ VODY	168
12.	TECHNICKÉ PLYNY	169
12.1	STLAČOVÁNÍ PLYNŮ	169
12.2	ZKAPALŇOVÁNÍ PLYNŮ	169
12.3	VÝROBA TECHNICKÝCH PLYNŮ	170
12.4	SKLADOVÁNÍ PLYNŮ	171
13.	LITERATURA	172
PŘÍLOHA 1	DLOUHÁ PERIODICKÁ TABULKA	178
PŘÍLOHA 2	ZNAČKY A NÁZVY PRVKŮ	179